

Vragen en antwoorden ‘Coronavirus en huisvesting statushouders’ (versie 5 mei 2020)

Gaat het huisvestingsproces van statushouders door?

Ja. Het COA volgt hierbij gemeenten. De gemeente besluit of een huisvestingsproces wel of niet doorgaat.

Krijgen we nog wel voldoende statushouders gekoppeld om de taakstelling te halen?

De taakstelling voor de eerste helft van 2020 is zo goed als ‘dichtgekoppeld’. Nu de IND gestopt is met gehoren komen er geen nieuwe statushouders bij. Wat dat betekent voor de taakstelling voor de tweede helft van 2020 is nog onduidelijk.

Wat gebeurt er als een huurcontract is getekend en lokaal VluchtelingenWerk en/of de vrijwilligers niet meer de praktische begeleiding kunnen leveren?

Het is aan de gemeente om te bepalen of het in dat geval gewenst en/of verantwoord is om de verhuizing te laten plaatsvinden. Het COA zet in deze crisistijd geen statushouders op straat.

Kunnen statushouders langer in de opvang verblijven?

Zolang nog niet in huisvesting is voorzien, behoudt de statushouder recht op opvang. Na het tekenen van het huurcontract heeft het de voorkeur dat de statushouder uitstroomt. Mocht dat niet kunnen, dan wordt de opvang tijdelijk verlengd. Het COA zet in deze tijd geen statushouders op straat.

Blijven statushouders wel verzekerd zolang ze niet in de gemeente wonen?

Zolang statushouders recht op opvang hebben, hebben zij recht op de volledige RVA, inclusief verzekeringen.

Is er sprake van huurderving als blijkt dat een tekendatum van een huurcontract niet door kan gaan?

Nee, het is aan de gemeente om te bepalen of een tekendatum doorgaat of niet. Omdat het COA het huisvestingsproces blijft faciliteren, zijn de gevolgen van het niet door laten gaan niet ten laste te brengen van het COA.

Kunnen statushouders na ondertekening van het huurcontract (fase 3) weigeren om te verhuizen uit angst voor het coronavirus?

Nee, zolang het gemeentelijk beleid is dat het uitplaatsingsproces doorgaat, moeten ze verhuizen na ondertekening van het huurcontract. Slechts bij signalen die kunnen duiden op besmetting met corona (koorts, verkoudheid, hoesten) moeten ze, zoals ieder ander, in quarantaine en kan de verhuizing niet doorgaan.

Tijdens een lopende woningweigeringsprocedure accepteert de statushouder de woonruimte, maar vanwege de coronamaatregelen kan hij niet naar de kamer. Vergoedt het COA dan de huur?

Als de gemeente bepaalt dat de statushouder niet kan verhuizen, dan wordt over de periode na de woningweigeringsprocedure geen huurdering betaald. Uiteraard wordt wel huurdering vergoed over de termijn van de weigeringsprocedure.

De aankomst van hervestigde vluchtelingen uit Libanon en Egypte wordt uitgesteld. Daardoor kunnen deze hervestigde vluchtelingen niet meetellen voor de taakstelling van de eerste helft van 2020. Hierdoor ontstaat in ieder geval een achterstand in de realisatie van de taakstelling op 1 juli 2020. Is deze achterstand verwijtbaar?

Het is niet aan het COA om te beoordelen of er sprake is van verschoonbare redenen als hervestigde vluchtelingen vertraagd arriveren. Het advies aan gemeenten is om in dat geval de provinciaal toezichthouder te informeren.

Blijven nareizigers die al zijn uitgestroomd naar de referent in de gemeente, maar nog niet in het bezit zijn van een verblijfsdocument, verzekerd via het COA?

Er is een regeling getroffen dat deze groep verzekerd blijft. De nareiziger wordt ingeschreven bij het COA en administratief geplaatst op het adres van de referent. Door deze constructie wordt de RMA automatisch geactiveerd en zijn nareizigers via het COA verzekerd. Zij ontvangen hun zorgpas op het adres van de referent.

Hoe zit het met de begeleiding nadat statushouders zijn uitgestroomd naar gemeenten?

Als een gemeente besluit om door te gaan met het huisvesten, dan zorgt het COA voor begeleiding. Op die manier kunnen afspraken worden nagekomen, bijvoorbeeld voor het tekenen van een huurcontract.

In hoeverre kan het COA de begeleiding en informatievoorziening waarborgen gedurende de crisissituatie?

Als een gemeente besluit om door te gaan met het huisvesten, dan zorgt het COA voor begeleiding. De informatievoorziening via TVS blijft leidend. Omdat niet-essentiële gesprekken niet meer gevoerd worden, kan een deel van de informatie tijdelijk ontbreken.

Kunnen ingereisde nareizigers gebruikmaken van de noodonderdaklocatie in Zoutkamp als blijkt dat wonen bij de referent (de aanvrager van de gezinshereniging) niet mogelijk is? Zo ja, is hier een vorm van registratie?

Ja, bij nareizigers worden verschillende categorieën gehanteerd:

- De groep nareizigers waarvan de referent bij het COA verblijft. Deze groep gaat na aankomst naar Ter Apel voor een check en kan daarna geplaatst worden bij de referent op de betreffende locatie.

- De groep waarvan de referent ook bij het COA verblijft, maar waar door een hoge bezetting op die locatie geen plaats meer is voor bijplaatsing. Die groep gaat ook naar Ter Apel en gaat vervolgens naar de noodonderdaklocatie. Zoveel als mogelijk zal d.m.v. interne verhuizingen op die locatie geprobeerd worden om de nareizigers met de referent te herenigen. Vanwege het capaciteitstekort kan dat echter niet gegarandeerd worden.
- Nareizigers waarvan de referent in een te kleine woning woont, gaan naar Ter Apel en krijgen vervolgens een plaats in de noodonderdaklocatie.
- De groep nareizigers die direct naar de referent gaat in de gemeente en waarvan de woning groot genoeg is, meldt zich ook in Ter Apel en kan daarna terug naar de gemeente. Hiervoor heeft het COA via een tijdelijke oplossing met behulp van VluchtelingenWerk geregeld dat de zorgvoorzieningen wel geregeld zijn. De nareizigers hebben echter geen verblijfspas en kunnen zich ook niet inschrijven in de BRP en krijgen dus ook geen uitkering.

Hoe verloopt de registratie van en de informatievoorziening over nareizigers richting gemeenten?

Bij de opname in azc's of noodonderdaklocatie worden bewoners geregistreerd in Ibis (het centrale bewonersregistratiesysteem van COA) en er worden vervolgacties uitgevoerd, zodra de coronamaatregelen ingetrokken worden. Vanaf dat moment loopt de informatievoorziening als vanouds.

Nareizigers kunnen zich niet meer melden in Ter Apel en verblijven bij de referent met 6 personen in een 1 persoons flat. Hoe kunnen zij opvang krijgen in een azc?

Betrokkenen kunnen zich melden bij lokaal VluchtelingenWerk, die contact opneemt met COA Ter Apel om tot afspraken over aanmelding te komen.

Zet het COA statushouders in fase 3 (dus na ondertekening van het huurcontract) op straat als het niet lukt om de woning in te richten?

Het COA zet in deze crisistijd geen statushouders op straat. De locatiemanager van het COA kan nu al besluiten tot verlenging van de opvang, als buiten schuld van de statushouder niet verhuisd kan worden. Het is aan de locatiemanager of, en voor hoe lang, de opvang verlengd wordt. In de afweging wordt ook de mate van inrichting bekeken. Als de basiszaken aanwezig zijn, dan kan verhuisd worden. Als de woning nog in cascostaat is, dan niet.

Kan het COA zorgen voor de eerste inschrijving in de BRP?

- Zolang de BRP-straten gesloten zijn neemt het COA bij spoedgevallen, waarvoor een eerste inschrijving van een asielzoeker nodig is, contact op met de BRP-straat in Ter Apel en stemt af hoe de inschrijving zo snel mogelijk geregeld kan worden.
- Onder normale omstandigheden gebeurt de eerste inschrijving volgens de landelijke afspraak via de BRP-straten.

- Een belangrijke reden hiervoor is dat asielzoekers op die manier sneller worden ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP). Zodra ze een verblijfsvergunning krijgen, kunnen ze met een BSN allerlei persoonlijke zaken regelen in Nederland. Zoals zich inschrijven voor een huis in de gemeente, een bankrekening openen en een zorgverzekering aanvragen.
- De BRP-straten zijn een samenwerkingsverband tussen de IND, het COA en gemeenten.
- De IND geeft aan welke vreemdelingen in de BRP moeten of kunnen worden ingeschreven en zorgt voor de dossiers.
- De gemeenten waar de procesopvanglocaties van het COA zich bevinden, schrijven de asielzoekers in.
- Het COA heeft puur een faciliterende rol. Het COA zorgt dat de asielzoekers in de gelegenheid zijn zich bij een BRP-straat in te schrijven (door middel van vervoer).
- Op dit moment ziet de wereld er voor veel werkprocessen anders uit. Door het coronavirus is binnen de hele vreemdelingenketen (en in heel Nederland) een situatie van overmacht ontstaan.
- Nu de BRP-straten gesloten zijn vanwege de uitbraak van het coronavirus, kan het COA niet faciliteren dat de vreemdeling(en) worden ingeschreven in een BRP-straat. Deze verrichten momenteel immers geen inschrijvingen.
- Het verzoek is daarom om in voorkomende, urgente gevallen te ondersteunen dat de gemeente (tijdens de sluiting van de BRP-straten) de inschrijving in de BRP zelf uitvoert. Er is immers sprake van een crisis en nood breekt wet.